

ТРСТЕНИК

Нова туристичка дестинација

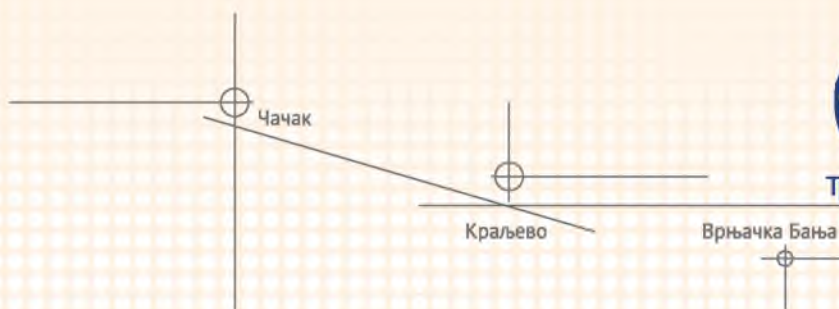
Туристичка
организација
ТРСТЕНИК

КАКО ДОЋИ

Трстеник је од давнина раскрсница путева. Налази се на државном путу број 4, између Крушевца и Краљева, 52 км од прикључка на Ауто-пут (Е75) Београд–Ниш код Појате и 30 км од тзв. Ибарске магистрале, односно државног пута за Крагујевац. Најближи аеродром је нишки "Константин Велики", удаљен око 100 км. Београдски аеродром "Никола Тесла" удаљен је 230 км.

Од великог значаја за туристички положај Трстеника су близина Врњачке Бање (10 км), Копаоника (90 км), као и положај на Винском путу Србије. У непосредној близини, око 2 км источно од центра града је туристичко-спортски аеродром "Трстеник".

Општина Трстеник налази се у централном делу Србије, у плодној долини Западне Мораве и на падинама Гледићких планина и Гоча. У 51 насељу живи близу 45.000 становника. Трстеник је привредни, административни и културни центар општине са око 16.000 становника. У близини Трстеника, 10 км ка западу налази се чувена Врњачка Бања. Кроз град и општину пролази 21. меридијан, линија која нас симболички спаја са светом у простору и времену и поручује да смо географски, историјски и културни део Европе.

Природа је према трстеничком крају била дарежљива дајући му добар положај, плодну земљу и вредне домаћине. Вечито на раскрсници путева, Трстеник је варош са богатом историјом и традицијом. Још је неолитски ратар знао да препозна благодети овог краја населивши локалитете Благодети и Страгари. Римљани су нам донели и за вечита времена оставили винову лозу. Из средњег века су нам остали чувени манастири Љубостиња и Велуће, задужбине српских принцева.

Први писани помен Трстеника налази се у даровној повељи манастиру Раваници, којом кнез Лазар 1381. године својој задужбини поклања метохе Трстеник, Велуће и Рибник.

Варош Трстеник је саграђена од 1832. до 1838. године, по налогу кнеза Милоша Обреновића, остављајући првобитном насељу два километра западно назив Стара Чаршија.

Општина Трстеник је дала врсне металце чувене Прве петолетке, вредне повртаре и воћаре и искусне винаре. Некада варош занатлија и трговаца, Трстеник данас прераста у модерну урбану средину, негујући дух предака који су оставили богато културно наслеђе.

Наша највећа вредност је топао, отворен и ведар дух наших људи. Гостопримство на сваком кораку. Није случајно што је познати глумац одабрао баш ово тле и ове људе за ликове омиљене и најгледаније домаће серије. Код нас има места за све: било да сте љубитељ природе и реке, културе и традиције, спорта и рекреације или доброг вина и хране.

**Туристичка организација Трстеника
Вам жели добродошлицу!**

ДОБРО ДОШЛИ

Општина Трстеник се простира у западном делу крушевачке котлине којом протиче Западна Морава и на падинама **Гледићких планина и Гоча**. Гледићке планине се сматрају најлепшим шумадијским планинама, најпре због бројних природних лепота: клисурастих долина, планинских речица и потока, бројних извора, раскошног биљног света. Називају их још и митским планинама, јер чувају трагове од најстаријих времена; од неолита, преко седам средњовековних градова саграђених на римским утврђењима, манастира до данашњих дана.

Клима је пријатна умерено-континентална, са 70 сунчаних дана током године.

Западна Морава протиче кроз општину у дужини од двадесетак километара. На изласку из сутеске, места где се Гоч највише приближио Гледићким планинама, развио се градић Трстеник.

Минерална вода Велуђки кисељак, познатија као "**Мивела**" је благог укуса и мириса, изузетно богата магнезијумом и са оптималним односом минерала и највише прија после физичких активности. Зато је и омиљена код спортиста. Од стране стручњака је проглашена за једну од најбољих вода на свету на Светској изложби у Њујорку.

ПРИРОДА

Природа је трстеничком крају подарила плодну земљу и то је још неолитски човек знао да препозна када је изабрао да насели ове крајеве шест хиљада година пре нове ере. У селу Пољна, двадесетак километара од Трстеника, налази се ранонеолитски локалитет **Благотин**, кога због бројности и разноврсности ископаног материјала, сврставају у ред најбогатијих и најзначајнијих налазишта на територији Србије. Нешто млађи и скромнији је локалитет **Страгари** из периода од 4500-4000 година пре нове ере.

Средњевековни град **Грабовац**, у народу прозван Јеринин град, сведочи о стратешком значају пута који је водио долином Западне Мораве. Подигао га је византијски цар Јустинијан у 6. веку, да би га српски средњевековни владари обновили и проширили. Прелеп је поглед који се са овог места пружа на долину Мораве. Град од заборавља чувају витезови и госпе Удружења "Јеринин град".

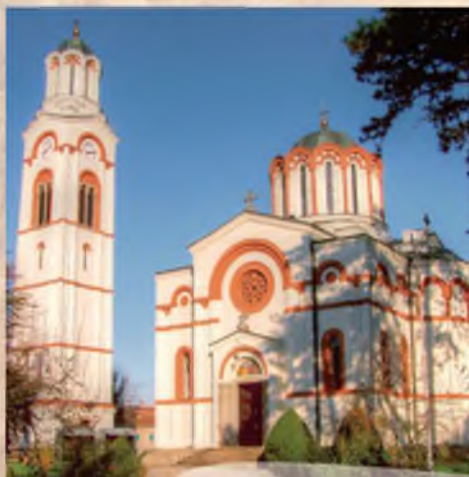
Са краја средњег века потичу две задужбине српских принцеза посвећене Пресветој Богородици, две лепотице моравске Србије, манастири Љубостиња и Велуће.

Манастир Љубостиња се налази 4 км северно од Трстеника и задужбина је кнегиње Милице изграђена крајем 14. века. Милица је као супруга, мајка и владарка један од најимпресивнијих ликова српске историје. Име Љубостиња је, по предању, настало од речи "љубве" и "стан" (место љубави). На овом месту су се, наводно, први пут срели кнез Лазар и кнегиња Милица, која је за успомену на овај догађај, одлучила да овде подигне манастир.

Од свог постојања Љубостиња је имала улогу културног и духовног средишта краја. Милице, потоњој монахињи Евгенији, се у манастиру придружила и деспотица Јелена, у монаштву Јефимија, прва српска песникиња. Чувена је њена "Похвала кнезу Лазару", златним нитима извезена на свили за покров кнеза Лазара. Обе владарке су овде умрле и сахрањене. Легенда каже да је Милица у тренутку смрти своје пријатељице Јефимије, дала саркофаг који је себи наменила са исклесаним цветом крина, симболом чистоте који се најчешће приписује Богородици.

ЗНАМЕНИТОСТИ

Манастир Велуће налази се у истоименом селу, пет километара јужно од регионалног пута Крушевац-Краљево, "у сред земље кнеза Лазара", а на прилазу његовој престоници Крушевцу из правца запада.

Велуће је један од ретких манастира чији се ктитор не зна, али се поуздано зна да је време изградње 1377. и 1378. година, а време осликавања пре 1389. По ктиторској фресци и натпису у наосу се једино може закључити да је манастир изградила жена-деспотица. По народном предању манастир је подигла Мара, кћи кнеза Лазара и супруга Вука Бранковића, у знак покајања. Било како било, ктиторство Велућа ће још генерацијама остати обавијено велом тајни.

Архитектонски, манастирска црква припада моравској школи и због сличности са Лазарицом у Крушевцу, сматра се да јој је била узор у градњи или да су пак грађене истовремено и то од истих мајстора.

У не тако пространом дворишту смештени су манастирски објекти на изузетно складан начин са обиљем зеленила и цвећа.

У непосредној близини манастира на територији села Велуће и Тоболац налазе се извори минералне воде који су од давнина познати по свом лековитом дејству, па се манастир Велуће често помиње као "изворска грађевина". Некада се звао Сребрница по оближњој реци, у којој се и дан-данас може наићи на по неког испирача сребра и злата.

Црква Свете Петке се налази на једном од најлепших видиковаца, окружена виноградима, око 2км Трстеника. По предању, у њој је вршено богослужење приликом градње манастира Љубостиње. Наводно, када је кнегиња Милица преносила мошти Свете Петке из Трнова, пре но што их је донела у Београд, мошти су почивале у овој цркви. Верује се да вода која извире на овом месту лечи од неплодности.

Старо језгро града са бројним зградама из друге половине 19. и са почетка 20. века сведочи да је Трстеник био варош угледних занатлија, трговаца, винара. По многим најлепша међу њима је кућа угледног трговца **Петра Катића** из 1875. године. Заштићена је законом као културно добро. Приземље куће је преуређено у ресторан где се, у врло пријатној атмосфери, служе специјалитети домаће кухиње.

ЗНАМЕНИТОСТИ

Зграда некадашње **основне школе Свети Сава** датира из 1873. године. Налази се непосредно поред цркве, на чијем је имању изграђена. Пројектовао је аустријски инжењер Франц Винтер, који је од 1872. по налогу владе радио на регулационом плану Врњачке Бање и који је пројектовао најлепше бањске виле. Данас се у њој налазе пословне и просторије намењене култури.

У центру Трстеника налази се **црква Свете Тројице**. Датира из тзв. златног доба Трстеника. Грађена је од 1898. до 1900. године. Прва је црква у Србији саграђена у неоморавском стилу и као таква била је модел градитељима на почетку 20. века. Велика је сличност са црквом краља Милутина у Хиландару. По акустичности испред ње је само опленачка црква.

Зграда Скупштине Општине датира из 1935. године. Саграђена је на месту некадашњег Начелства. Са црквом и старом школом, општинска зграда заузима централно место у граду.

Црква Светог Арханђела Гаврила налази се у селу Рибник. По легенди, село Рибник је добило име по богатим рибњацима из којих су се рибом сладили Немањићи, Хребељановићи, Обреновићи и Карађорђевићи. Године 1824. Милош Обреновић је Рибничанима саградио цркву и то је једна од пет Милошевих покајница. Црква Светог Арханђела Гаврила најстарија је очувана црква у општини Трстеник и 1984. године је проглашена за споменик културе и стављена под заштиту.

ЗНАМЕНИТОСТИ

Култура Трстеника и околине има дугу и богату традицију. Вековима је манастир Љубостиња био културно средиште од неизмерног значаја за читав крај. У Љубостињи је последње године живота провела **Јефимија**, прва српска песникиња. "**Похвала кнезу Лазару**" је једно од најзначајнијих дела српске средњевијековне књижевности и прво остварење жене писца на европском тлу.

Традиционално богат културни живот Трстеника организују следеће установе: Народни универзитет Трстеник и Центар за културу, Народна библиотека "**Јефимија**" и бројна културно-уметничких удружења.

Народни универзитет располаже **Ликовним саломом** - изложбеним простором на коме му могу позавидети и много већи градови, као и **Домом културе** са салом која има близу шест стотина места. **Музеј** Трстеника занимљив је по сталној етнографској поставци. **Омладински трг** има улогу летње позорнице. У оквиру Ликовног удружења Рома делује галерија "**Форма**" у којој се одржавају разноврсни културни програми.

Легат завичајних уметника, настао захваљујући Електро-дистрибуцији Трстеник, представља ризницу завичајних стваралаца, која ће трајно сведочити о могућој и успешној сарадњи привреде и културе. Поверен је на бригу Народној библиотеци "**Јефимија**".

НАРОДНИ УНИВЕРЗИТЕТ

Кнегиње Милице 16

Тел: 037 712 070

Ел. пошта: narodnits.kultura@sbb.rs

ЦЕНТАР ЗА КУЛТУРУ

Кнегиње Милице 16

Тел: 037 711 204

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА "ЈЕФИМИЈА"

Кнегиње Милице 16

Тел: 037 711 212

Ел. пошта: nbjefimija@gmail.com

www.bibliotekajefimija.com

ЛИКОВНО УДРУЖЕЊЕ РОМА СРБИЈЕ

Тел: 037 711 387

Ел. пошта: lursrbije@yahoo.com

www.lur-srbije.tk

УДРУЖЕЊЕ "ЈЕРИНИН ГРАД"

Грабовац

Тел: 063 613 636,

063 802 62 93

Ел. пошта: jeriningrad@gmail.com

www.jeriningrad.org.rs

У трстеничком крају се скоро на сваком кораку сусреће старо са новим. Моравске куће, воденице поточаре, мноштво старих заната и разноврсни обичаји чине овај крај посебно занимљивим.

Традиционална одећа тзв. **народна ношња** се може видети у радионици за израду ношњи у селу Страгари, у локалном музеју, на фолкорним приредбама и ређе на вашарима и саборима. Карактеристичне за трстенички крај су биле високе везене чарапе, тзв. доколенице, које су носили мушкарци у свечаним приликама и од тада народ овог краја зову **Чарапани**. Трстенички крај је надалеко познат и по ћилимима. Још је чувени путописац Феликс Каниц приметио да нигде у Србији нема тако квалитетних ћилима као што их имају Пирот и Трстеник. Вештину ткања и веза негују многе Трстеничанке. На разбоју ткани шалови, огртачи, торбице, рађени су са изузетном прецизношћу и оригинални по орнаментици и колориту боја.

У **содацијској радњи** из 1935. године се можете освежити клакером прављеним по рецептури из прошлог века.

Села са леве стране обале, Медвеђа, Велика Дренова, Милутовац чувена су по добрим **калемарима**.

Село **Попина** познато је по обиљу кварцитног камена и његовој обради. У радионици за естетско обликовање камена из 1935. године инспирацију налазе у каменој пластици моравске школе.

По предању, име села **Дубље** потиче од великих камених громада-дубова, у чијој је близини настало село. "Дубљански камен" из околних мајдана познат је далеко ван граница земље. Неколицина породичних радионица у селу Дубље је остала верна **кlesaњу млинских каменова**. Најстарија каменорезачка радња датира из 1875. године, из тзв. златног доба каменорезача, када су воденице ницале на сваком потоку.

Брезовица је позната по бројним **кречанама**. Долина Брезовачке и Попинске реке богата је мермером, од кога се скоро два века по старој рецептури производи квалитетан креч.

Плетење прућем, као занат који се од давнина развијао поред река, је најзаступљеније у селу **Оџаци**. Од разноврсних материјала, а најчешће од врбе, се праве бројни употребни предмети за домаћинства.

СТАРИ ЗАНАТИ

УДРУЖЕЊЕ "ЈЕФИМИЈИН ВЕЗ"

Тел: 037 715 014, 716 665

Полазак из Трстеника: Црква Свете Тројице-Културни центар-зграда основне школе Свети Сава-Кућа Катића-Музеј Трстеника-гвоздени мост преко Мораве-црква Свете Петке на Ветрењаку- манастир Љубостиња- повратак у Трстеник преко бетонског моста на Морави

Профил: пешачка и бициклистичка

Дужина: 15 км; краћа варијанта стазе 7 км (од цркве Свете Петке спустити се код шумске куће на локални пут за манастир Љубостињу)

Време потребно за обилазак: 5 ч. за пешаке, 2 ч. за бициклисте

Најнижа тачка: Трстеник (172 м н.в.)

Највиша тачка: Була (438 м н.в.)

Врста подлоге: асфалт, земљани пут

Услови за пешачење/вожњу: могуће је по сваком времену Прилаз стази аутомобилом, односно, аутобусом, могућ је у самом Трстенику, као и са државног пута Крушевац-Велика Дренова-Витановац-Краљево. На стазу је могуће прикључење и код самог манастира Љубостиња. По сувом времену могуће је изаћи аутомобилом и до цркве Свете Петке.

Дуж стазе се налазе два одморишта, спортски терени, објекат за смештај, неколико ресторана, инфо табле, као и планинарске ознаке.

Полазак из Трстеника: Музеј Трстеника-Содаџијска радња-Осаоница-Дубље (каменорезачка радионица)-Попина (обрада камена)-Брезовица (кречане, воденица, етно-село, црква)-Рогови-црква Светог Јована-Чаири-повратак у Трстеник

Профил: пешачка и бициклистичка

Дужина: 25 км

Време потребно за обилазак: 8 ч. за пешаке, 4 ч. за бициклисте

Најнижа тачка: Трстеник (172 м н.в.)

Највиша тачака: Рогови (513 м н.в.)

Врста подлоге: макадам, земљани пут

Ниво потребне физичке спреме: кондиција какву имају рекреативци који пешаче/возе бицикл релативно често

Услови за пешачење/вожњу: могуће је по сваком времену, од пролећа до јесени

Прилаз стазе аутомобилом, односно, аутобусом могућ је са државног пута Појате-Краљево, као и са локалног пута за Брезовицу.

Дуж стазе се налазе: етно село и сеоска кућа са базеном, воденица, два одморишта, неколико видиковаца, инфо-табле, као и планинарске ознаке.

ОЗОНСКЕ СТАЗЕ

СТАЗА СТАРИХ ЗАНАТА

Морава и њени мостови су заштитни знак Трстеничана. Бројни меандри и аде и бујна вегетација чине пејзаж атрактивним и представљају рај за риболовце. У Морави су настањени скобаљ, клен и мрена, нешто мање сом вретенар, док од ретких врста има шарана, деверике и буцова. У планинским речицама има и поточне пастрмке, која је симбол чистоће воде.

Моравски амбијент прија излетницима, спортистима, рекреативцима, уметницима. Ипак, највећи заљубљеници у Мораву су риболовци и чамције. Чамац моравац је незаобилазни детаљ у моравском пејсажу. Покреће се мотком, а чамције вичне овом необичном и ретком умећу се такмиче на манифестацији "Трстеник на Морави" августа месеца већ 15 година заредом.

Етно кућа "Вилин дар" за своје госте организује **вожњу сплавом**. Уживајте у питомом амбијенту Мораве!

За љубитеље природе и активног одмора на Гледићким планинама (922м) и Гочу (992м) постоје **обележене планинарске стазе**, укупне дужине преко 100 км. У оквиру редовних планинарских акција упознаћете неки од врхова околних планина. За љубитеље лагане рекреативне шетње и бициклизма препоручујемо **Стазу кнегиње Милице** и **Стазу старих заната**, које осим окрепљења тела пружају и културни доживљај.

Кренете ли **Стазом кнегиње Милице**, поћи ћете стопама српске владарке и ктиторке манастира Љубостиња. Ово тло је обележило њен живот: овде је одрасла на поседу свог оца, Југ Богдана, овде се срела са Лазаром, овде је подигла своју задужбину, овде почива.

Кренете ли **Стазом старих заната** која води долинама Попинске реке и Бршљанице, упознаћете се са воденичким причама, умећем обраде камена пешчара, видећете аутентичну кречану, или се огрнути ручно тканим шалом на чему ће Вам позавидети и највећи поборници моде.

АКТИВАН ОДМОР

Сакупљање лековитог биља, печурака и шумских плодова је једна од бројних активности која се нуди гостима на селу.

Лов у трстеничкој општини има дугу традицију: током средњег века овај крај је био ловиште властеле, па и самог кнеза Лазара. Ловиште "Дубичка река" се поклапа са територијом општине Трстеник. Површина му је око 448 км². Ловиштем газдује Ловачко удружење "Трстеник", које броји око 1700 чланова.

Постоји ли атрактивнији начин да се упознате са лепотама овог краја него из ваздуха? **Панорамско разгледање Трстеника** са околином богатом пејзажима шума, река, винограда, манастира из малог авиона је јединствено искуство. Аеро клуб Трстеник организује туристичке летове са разгледањем града и шире околине (Врњачке Бање, Краљева и Крушевца, манастира Љубостиње, Велућа, Жиче, Каленића, Свете Петке и сл.).

ПЛАНИНАРСКО-СМУЧАРСКО ДРУШТВО "ЉУКТЕН"

Чајкина 20

Тел: 037 710 104

Ел.пошта: psdljukten@gmail.com

ДРУШТВО ЗА СПОРТОВЕ НА ВОДИ "ЗАПАДНА МОРАВА"

Тел: 037 713 716

**ОПШТИНСКА ОРГАНИЗАЦИЈА СПОРТСКИХ
РИБОЛОВАЦА "ПЕТАР СПАСОЈЕВИЋ"**

Тел: 037 714 550

ЛОВАЧКО УДРУЖЕЊЕ "ТРСТЕНИК"

Др Милуновића 10

Тел: 037 714 776

ТУРИСТИЧКО-СПОРТСКИ АЕРОДРОМ

Аеродромски пут 66

Тел: 037 711 175

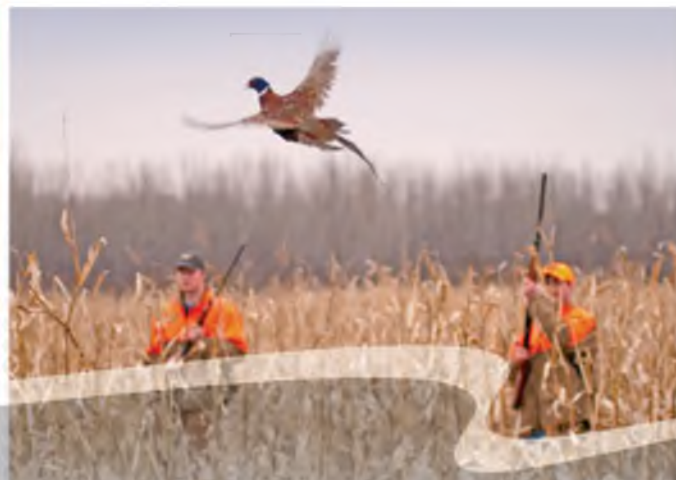
ЕТНО КУЋА "ВИЛИН ДАР"

Село Грабовац

Тел: 710 974; 064 216 03 18

info@vilindar.rs

www.vilindar.rs

АКТИВАН ОДМОР

Разноликом природом, обичајима и занатима, добрим и вредним људима, добрим вином и богатом совром, трстеничка села освајају на први сусрет.

У селу **Брезовица** туристи су радо виђени већ дужи низ година. Сакупљање шумских плодова и лековитог биља, шетње Озонским стазама, купање у базену или упознавање са старим и скоро заборављеним занатима и обичајима су активности које се нуде гостима.

Туристичко угоститељска кућа **"Брезовица"** располаже са 10 лежајева, рестораном са 40 седишта, као и отвореним базеном који се пуни изворском водом.

Контакт: 036 641 333; e-mail: brezovica@verat.net

Етно село **"Ракезићи"** се простире на 5 хектара породичног имања и садржи: ресторан, кућу за одмор и преноћиште, музеј и аутентичне брвнаре старе више од сто година. Има укупно осам лежајева, од тога две двокреветне собе и две собе са француским креветима. Свака соба садржи: тв, климу, грејање и купатило.

Контакт: 036 651 428; e-mail: etnoselorakezici@gmail.com

Етно домаћинство **"Лугови"** у Бресном Пољу у својој понуди има мини зоо врт где се могу видети пони, магаре, зечеви, гуске, фазани, нојеви, мисирке и аутохтона врста свиње мангулица. У "Кући здраве хране", како за себе кажу, производи се органска храна биљног и животињског порекла.

Контакт: 062 164 3851

Двориште Николића у селу Јасиковица располаже кућом, подрумом за дегустацију локалних вина, местом за припрему роштиља и печења и аутентичном пекарном од блата за печење хлеба. У оквиру пространог дворишта налази се прелепа позорница где домаћин, познати новинар и аутор **"Шаренице"**, Жика Николић, за госте и мештане приређује забавне програме. Кућа располаже са четири кревета у две собе и библиотеком, а спавање је на душецима пуњеним кукурузном шашом.

Контакт: 037 733 186; 733 510

ОДМОР НА СЕЛУ

У домаћинству **Код Жижиног комшије** су за госте који воле мир и тишину сеоског живота, припремили 5 лежаја у две двокреветне и једној једнокреветној соби. Рустични амбијент прилагодили су потребама савременог туристе: док одмарате на сламарици, на располагању Вам је бежични интернет. Ипак, наша препорука је шетња до околног видиковца или посета локалној винарији у суседном селу Бучје.

Контакт: 037 733 510; 733 010; e-mail: jasikovica037@gmail.com

Цветни Ђуковац је права оаза тишине, скривено место у које су усађени љубав према цвећу и животињама. Смештај је погодан за породице са децом које би овде уживале у дружењу са псом, коњима, кокама. У знак добродошлице, љубазна домаћица ће Вас послужити медом и домаћом ораховачом.

Контакт: 037 479 400; e-mail: cukovacrr@gmail.com

Вртна чаролија у Малој Дренови налази се десетак километара од манастира Каленић, у крају познатом још и по вредним калемарима. Рестаурација старих комада намештаја, покућства, оруђа је занат који ће млади домаћини велокодушно поделити са гостима. На породичној фарми краве и овце се свакодневно изводе на испашу.

Контакт: 063 8559 632; e-mail: vesnamilenkovic27@gmail.com

Природне лепоте краја, богата културна баштина, традиционални занати, добра кухиња и гостољубиви домаћини чине да се овдашњи боравци дуго памте и препричавају.

ОДМОР НА СЕЛУ

Винарија "Стемина"

Пана Ђукића 2, Трстеник
 контакт: 037 711 694; 714 959
 моб. 063 641 337
 info@vinarijastemina.com
 www.vinarijastemina.com

Винарија "Милосављевић"

село Бучје, 37243 Почековина
 контакт: 037 733 169
 моб. 064 1766 103; 062 281 874
 info@vinarija-milosavljevic.com
 www.vinarija-milosavljevic.com

"Виногради Николић"

Витково 169
 контакт: 037 477 699
 моб. 063 777 06 33
 vinogradinikolic@gmail.com
 www.vinogradinikolic.com

На местима некадашњих римских, потом царских винограда данас ничу нови засади из којих потичу вина изузетног квалитета. Туристима су на располагању три винарије.

Винарија **"Стемина"** подиже своје винограде на ободу љубостињских храстових шума, на месту где су у прошлости били царски и кнежеви виногради. Осавремењавањем педесет година дуге традиције и искуства дошло се до вина изузетног квалитета. Производи вина шардоне, розе, каберне совинјон, мерлот и барик. Винарија може да прими 30 посетилаца.

Породична винарија **"Милосављевић"** се налази на благородним пропланцима села Бучје, у близини манастира Велуће. Резултат је двеста година старе традиције и искустава и знања стечених у иностранству. Подрум је оспособљен да прима туристичке групе и пожеље добродошлицу свима који желе да се опусте уз зеленило винограда и специфична црвена и бела **"Вила вина"**.

Винарско туристички комплекс **"Виногради Николић"** је идеално место за одмор и уживање у дегустацији вина, са погледом на жупско виногорје. Располаже са три луксузна апартмана и салама за дегустацију од 25 и 50 места.

ВИНСКИ ПУТ

КАЛЕНДАР МАНИФЕСТАЦИЈА:

Пливање за Богојављенски крст, 19. јануар
Организатори: МЗ Стопања и Црквена општина Бела Вода

Дан винара и виноградара - Свети Трифун, 14. фебруар
Организатор: Туристичка организација општине Трстеник

Музички фестивал "Распевано пролеће" и дечји карневал, крајем марта
Организатор: Народни универзитет и Центар за културу и основне школе општине Трстеник

Пролећни дан планинара, април
Организатор: Планинарско друштво "Љуктен"

Хуманитарна аукција ускршњих јаја, април
Организатор: Туристичка организација општине Трстеник

Фестивал драмских остварења ОШ општине Трстеник, април
Организатор: Народни универзитет и Центар за културу

Ноћ музеја, мај
Организатор: Музеј Трстеник

Општинска слава - Силазак светог духа на апостоле-Тројице, јун
Организатор: Општина Трстеник

"Јефимијини дани", јун
Организатор: Народни универзитет и Центар за културу

Ибарско-моравска регата, крај јула
Организатор: Друштво за спортове на води "Западна Морава"

Купинијада, Рујишник, 2. август
Организатори: МЗ Рујишник, Туристичка организација општине Трстеник

"Трстеник на Морави", август
Организатор: Туристичка организација општине Трстеник

Међународни уметнички камп, август-септембар
Организатор: Ликовно удружење Рома Србије са седиштем у Трстенику

Мото скуп Трстеник, први викенд септембра
Организатор: Мото клуб "Стари јахачи"

Међународна ликовна колонија Горњи Дубич, септембар
Организатор: Омладински културни центар "Реформарс"

Чарапанска печенијада и Дани поврћа, Стопања, септембар
Организатор: МЗ Стопања

Поздрав лету, Јасиковица, средина септембра
Организатор: Жика Николић, аутор емисије "Шареница"

Савезна изложба паса свих раса, прва субота у октобру
Организатор: Кинолошко друштво "Трстеник"

Дан Трстеника, 15. октобар
Организатор: Општина Трстеник

Сајам лова, риболова и сеоског туризма, октобар
Организатор: Општина Трстеник

Меморијални фудбалски турнир "Љубиша Вукадиновић", крај октобра
Организатор: Спортски савез Трстеник и "Политика"

Савремена српска проза, новембар
Организатор: Народна библиотека "Јефимија"

Рибникареви планинарски дани, други викенд новембра
Организатор: Планинарско друштво "Љуктен"

Календар манифестација

Манифестациони живот Трстеника је веома разнолик. Најдужу традицију имају "Јефимијини дани", док најбројније и највеселије посетиоце окупи "Трстеник на Морави".

Обележавање Светог Трифуна, заштитника винара и виноградара, је у трстеничком виногорју традиција. У празничном расположењу и обилу квалитетног вина, говори се винска здравица и винска поезија, и бира се краљ вина.

Априла месеца одржава се **Пролећни дан планинара**. То је најмасовнија манифестација у Трстеничкој општини која окупља неколико хиљада заљубљеника у природу и овај спорт. Планинари освајају Самар, највиши врх Гледићких планина на 922 м, а у другом дану се традиционално походи Гоч.

Посетиоци који долазе јуна месеца доживеће "времеплов" у средњи век. **Јефимијини дани** су културна манифестација са најдужом традицијом, посвећена Јефимији, првој српској песникињи, која се одржава јуна месеца у порти манастира Љубостиња и Културном центру. Јефимији у част познате глумице говоре Похвалу кнезу Лазару. Програм садржи и ликовну колонију жена, Слово о Јефимији, Песничка приношења, музички програм. На манифестацији се додељује песничка награда "Јефимијин вез".

Купинијада у Рујишнику окупља произвођаче ове цењене воћке који се такмиче у брању и роду, уз наступе фолклора и избор за најлепшу девојку.

Манифестација **"Трстеник на Морави"** је весели спој лета, спорта, забаве, културних дешавања и доброг дружења... За свачији укус по нешто!

Чорбијада је омиљена дисциплина љубитеља ове манифестације и за централну Србију овакав хепенинг је права реткост. Трка чамаца моравца мотком је јединствено такмичење на Балкану. Изискује не само физичку снагу већ и умеће управљања чамцем моравским брзацима помоћу мотке. На спортским теренима крај Мораве такмиче се одбојкаши, тенисери, ватерполисти а на самој реци пецароши и пливачи.

МАНИФЕСТАЦИЈЕ

Доброј, готово празничној, атмосфери на градској плажи доприносе и трстенички сликари, фолклорци, деца-уметници...

У вечерњем програму одржавају се концерти, позоришне представе и књижевне вечери, дефилију манекени, такмиче се бебе у пузању, млади певају у караокама.

Велики број моториста из земље и иностранства посети Трстеник почетком септембра у оквиру **Мото скупа**. На простору поред градског базена организују се концерти познатих рок група. Постали су традиционални дефиле моториста кроз град и извођење атрактивних акробација на моторима.

Међународни уметнички камп окупља ликовне ствараоце из земље и иностранства. Будећи интересовање припадника различитих народа, она превазилази ромску манифестацију, јер је посвећена међународном разумевању и културној сарадњи.

Село Стопања, познато по одличном прасећем и јагњећем печењу, домаћин је **Чарапанске печенијаде**.

Дани поврћа у Стопањи су привредна манифестација сајамског типа која окупља произвођаче поврћа из региона, као и бројне представнике произвођача хемијских препарата за заштиту биља и семенског материјала. Изложбени програм се сваке године обогаћује културно уметничким програмом.

Савремена српска проза је културна манифестација која новембра месеца у Трстенику окупља еминентне ствараоце савремене прозне уметности а у организацији Народне библиотеке "Јефимија".

Интересантно је да Трстеничани негују култ вашара: само у граду их има четири у току једне године.

МАНИФЕСТАЦИЈЕ

Почетак развоја трстеничког спорта се везује за период непосредно после Првог светског рата када је у Трстеник стигла прва фудбалска лопта и основан фудбалски клуб "Хајдук Вељко". У то време Трстеничани одржавају такмичења и у пливању, веслању, скоковима с моста. Од тада до данашњих дана спорт у Трстенику је постао разноврснији и успешнији: чини га преко седамдесет клубова који се такмиче на свим нивоима.

Спортско рекреативни центар "Трстеник" се налази у врло пријатном амбијенту поред Мораве и садржи терене за фудбал, кошарку, одбојку, тенис, мини-пич терен и терен за одбојку на песку. Отворени базени обухватају олимпијски базен и базен за децу, као и трибину са близу 500 места. Опремљени су тушевима, сунцобранима, лежаљкама, као и угоститељском баштом.

Спортска хала у Трстенику може да прими близу 1300 посетилаца и место је одржавања спортских, културних и забавних догађаја.

У најзначајније спортске објекте убраја се и туристичко спортски аеродром о коме се брине Аеро-клуб "Трстеник". Поред редовних активности као што су падобранство, моторно летење, једриличарство и моделарство, клуб организује и школе истих, као и Аеро митинге и друге манифестације.

Посебно је занимљиво организовање туристичких летова са панорамским разгледањем града и околине.

СПОРТ

Не пропустите једнодневне излете и екскурзије:

МАНАСТИРСКУ ТУРУ,
РИБЉИ ПИКНИК НА МОРАВИ,
ВИНСКУ ТУРУ
ПОСЕТУ ЕТНО СЕЛУ И УПОЗНАВАЊЕ СА СТАРИМ ЗАНАТИМА
РАЗГЛЕДАЊЕ ГРАДА И ОКОЛИНЕ ИЗ ВАЗДУХА
ШЕТЊУ ИЛИ ВОЖЊУ ФИЈАКЕРОМ ПО ОЗОНСКИМ СТАЗАМА
ПЕШАЧКУ ТУРУ ДО ЈЕРИНИНОГ ГРАДА
ЧОРБИЈАДУ У АВГУСТУ!

Уколико желите да креирате сопствено путовање по
Трстенику и околини можете да се обратите Туристичкој
организацији Трстеника.

ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА ОПШТИНЕ ТРСТЕНИК

Кнегиње Милице 66

Тел: 037 715 263

tots03@ptt.rs

www.turizamtrstenik.rs

НЕ ПРОПУСТИТЕ

Коначиште Трстеник

УП "Гоч" А.Д.

Цара Душана 5

Контакт: 037 711 072; 714-127

Туристичка кућа "Брезовица"

Село Брезовица

Контакт: 036 641 333

brezovica@verat.net

www.brezovicasel.co.rs

Етно село "Ракезићи"

Село Брезовица

Контакт: 036 651 428

etnoselorakezici@gmail.com

www.etno-selo.rs

Двориште Николића

Село Јасиковица

Контакт: 037 733 186; 733 510

Код Жижиног комшије

Село Јасиковица

Контакт: 037 733 510; 733 010

jasikovica037@gmail.com

Цветни Ћуковац

Село Јасиковица

Контакт: 037 479 400

cukovacrr@gmail.com

Вртна чаролија

Село Мала Дренова

Контакт: 063 8 559 632

vesnamilenkovic27@gmail.com

Виногради Николић

Витково, Контакт: 037 477 699

СМЕШТАЈ

Етно кућа "Вилин дар"

Село Грабовац

Контакт: 037 710 974; 064 216 03 18

info@vilindar.rs

www.vilindar.rs

Ресторан "Лотос"

Кнегиње Милице 11

Контакт: 037 711 663

Ресторан**"Трстеничка Ружица"**

Светог Саве 66

Контакт: 037 714 184

Ресторан "Кула"

УП "Гоч" А.Д.

Цара Душана 5

Контакт: 037 711 072; 714 127

Ресторан "Стари мост"

Грабовац 66

Контакт: 063 111 97 05

Ресторан "Кутак"

Ж.Апостоловића 66

Контакт: 065 87 111 93

Кафе ресторан "МС"

Цара Душана 13

Контакт: 037 715 955

Кафана "Спорт"

Стопања 66

Контакт: 037 727 660

Ресторан "Клуб"

Кнегиње Милице 16

Контакт: 037 711 333

Винарија "Стемина"

Пана Ђукића 2, Трстеник

Контакт: 037 711 694; 714 959

Моб.тел. 063 641 337

info@vinarijastemina.com

www.vinarijastemina.com

Винарија "Милосављевић"

село Бучје, 37243 Почевина

Контакт: 037 733 169

моб.тел: 064 1766 103; 062 281 874

info@vinarija-milosavljevic.com

www.vinarija-milosavljevic.com

"Виногради Николић"

Витково 169

контакт: 037 477 699

моб. 063 777 06 33

vinogradinikolic@gmail.com

www.vinogradinikolic.com

РЕСТОРАНИ И ВИНАРИЈЕ

**ТУРИСТИЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА
ОПШТИНЕ ТРСТЕНИК**

Кнегиње Милице 66
Тел: 037 715 263
Ел.пошта: tots03@ptt.rs
www.turizamtrstenik.rs

ОПШТИНА ТРСТЕНИК

Кнегиње Милице 66
Тел: 037 714 333
www.trstenik.rs

МУП СРБИЈЕ, ПС ТРСТЕНИК

Др Милуновића 66
Тел: 037 712 102

ХИТНА СЛУЖБА

Бука Караџића
Тел: 037 714 160

**ДОМ ЗДРАВЉА
"Др Сава Станојевић"**

Светог Саве 49
Тел: 037 712 020

ГРАДСКА АПОТЕКА

Кнегиње Милице 66
Тел: 037 712 363

ВЕТЕРИНАРСКА СТАНИЦА

Грабовац
Тел: 037 711 558

ПОШТА

Цара Душана 66
Тел: 037 712 202

АУТОБУСКА СТАНИЦА

Светог Саве 66
Тел: 037 711 162

ТАКСИ ПРЕВОЗ

Тел: 063 13 111 45

ПАРКИНГ СЕРВИС

Ж.Апостоловића 4
Тел: 037 714 449

РТВ ТРСТЕНИК

Кнегиње Милице 66
Тел: 037 711 200
Ел.пошта: rtvtrstenik@gmail.com

СПОРТСКИ ЦЕНТАР

Кнегиње Милице 66
Тел: 037 718 960
Ел.пошта: src_ts@yahoo.com

АУТО МОТО КЛУБ

Кнегиње Милице 79
Тел: 037 712 108

МОТО КЛУБ "СТАРИ ЈАХАЧИ 1"

Миодрага Луковића 36,
Трстеник
Тел: 063 10 37 925
Ел.пошта:
mkstarijahaci@gmail.com

**УДРУЖЕЊЕ ПРЕДУЗЕТНИКА
"ТРСТЕНИК"**

Радоја Крстића 66
Тел: 037 711 432
Ел.пошта: oupts@ptt.rs
www.oupts.org.rs

**ХОЛДИНГ КОМПАНИЈА
ИХП "ПРВА ПЕТОЛЕТКА" А.Д.**

Цара Душана 101
Тел: 037 712 248, 716 767
Ел.пошта:
ppt_holding@open.telekom.rs

НОВА СЛОГА А.Д.

Кнегиње Милице 81/1
Минерална вода МИВЕЛА
Тел: 037 712 010
Ел.пошта:
office@novasloga.rs
www.mgmivela.com

Сервисне информације

Постоји више легенди које говоре о пореклу назива Трстеника. Има тумачења да су словенска племена која су се ту населила име **Трстеник** донела из прапостојбине, данашње Моравске, где се и данас могу наћи слични топоними: Трстено, Трстене (значање је "боговито" место крај реке обрасло трском, мочварном вегетацијом). У средњем веку назив "трстеник" је означавао место засађено трсовима-чокотима винове лозе.

Легенда каже да је кроз село **Брезовица** пролазио стари каравански пут који је водио преко Жупе за Ниш, и да су пролазећи овуда цар Константин и царица Јелена на оближњем извору, Крштена вода, примили хришћанство.

На око 5 км северно од Љубостиње, у селу Доњи Дубич, постоји развалина за коју народно предање каже да је из доба Уроша Немањића, оца Драгутина и Милутина. Око овог града сва поља и шуме били су својина краља и на једном од тих имања родио му се син Милутин. Ово место је касније прозвано **Милутовац**, а то село и данас постоји под истим именом.

На просторима које заузима село **Рибник** живот је постојао и у периоду млађег неолита. По легенди, читаво поље од сеоске терасе до Мораве било је испуњено рибњацима. Из ових рибњака, рибом су се сладили Немањићи, Хребелановића, Обреновићи и Карађорђевићи. По богатим рибњацима који су се простирали и у доњем и у горњем делу, насеље је добило име.

Почековина је једно од најстаријих села трстеничке општине. Уочи Боја на Косову била је значајан духовни центар. И сам кнез ју је често посећивао, а непосредно пред косовски бој Почековина је била прихватилиште за ратнике који су морали да сачекају, причекају, почекају позив за одлазак на Косово.

Легенде о топонимима

Издавач:
Туристичка организација општине Трстеник
Кнегиње Милице 66, Трстеник
Тел: 037 715 263; Факс: 037 719 330
Ел.пошта: tots03@ptt.rs
www.turizamtrstenik.rs

За издавача:
Мелита Шуловић

Уреднице:
Мелита Шуловић, Весна Максимовић

Дизајн: Next level

Штампа: М-граф

Тираж: 1000

ISBN 978-86-912573-3-0

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

338.48(497.11 Трстеник) (036)

ТРСТЕНИК: нова туристичка дестинација /
[уреднице Мелита Шуловић, Весна Максимовић].
- Трстеник : Туристичка организација општине
Трстеник, 2013 (Трстеник : М-граф). - 28 стр.
: фотогр., геогр. карте ; 21 см

Тираж 1.000.

ISBN 978-86-912573-3-0

1. Шуловић, Мелита [уредник]

а) Трстеник - Водич

COBISS.SR-ID 196239884

ТУРИСТИЧКА КАРТА ОПШТИНЕ ТРСТЕНИК

Туристичка
организација
ТРСТЕНИК

ЛЕГЕНДА:		
● ВИСИНСКА КОТА	● НАСЕЉА	● ВИНАРИЈА
— ЖЕЛЕЗНИЧКА ПРИЛА	✈ СПОРТСКИ АЕРОДРОМ	✂ СТАРИ ЗАНАТИ
— ДРЖАВНИ ПУТ	🏛 АРХЕОЛОШКО НАЛАЗИШТЕ	🏡 СЕОСКИ ТУРИЗАМ
— РЕГИОНАЛНИ ПУТ	🏰 РАЗВАЛИНА ИЗ АНТИЧКОГ ПЕРИОДА	🚲 СТАЗА ЗА БИЦИКЛИЗАМ
— ЛОКАЛНИ ПУТ	🏠 ТВРЂАВА	🎣 СПОРТСКИ РИБЛОВ
🌊 РЕКА	⛪ МАНАСТИР	🐟 ЛОВ
💧 ИЗВОР МИНЕРАЛНЕ ВОДЕ	⛪ ЦРКВА	🦊 МИЊИ ЗОО ВРТ
🏠 СЕДИШТЕ ОПШТИНЕ	🏠 СПОМЕНИК	🏠 ПЛАНИНАРЕЊЕ
	🍽 РЕСТОРАН	

